პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი სამი შაური

ტარტაროზი

№ 85 კვირა, 30 იანვარი 1927 წ. № 85

ვერ გაქვრება

ტარტაროზი: არჩევნებში ველარ გავლენ: ბობოლა და ძმანი მისი.
გადმოჰყარეთ ტომარაში, როგორც ნეხვი უვარგისი.

ქ-ნი პროტექცია და შრომის ბირჟა

ქ-ნი პროტექცია (შრომის ბირჟას დაცინვით): [illegible] შენ ერთს უმუშევარს მოაწყობდე სამსახურში, მე ოცდახუთს მოვაწყობ!

საბჭოთა გადარჩევა

სამზადისი მეორე ბანაკში

— გაიგე ახალი ამბავი, მამაო ანთიმოზ?

— რის შესახებ?

— საბჭოების გადარჩევის შესახებ.

— მერე ჩვენ რა, მე და შენ, ჩემო გიტო, სულ არ შეგვეხება ეს საქმე.

— ვითომდა რატომ არ შეგვეხება? განა შენთვის სულ ერთია, თუ ვინ იქნება საბჭოში? ჩემთვის კი სრულიადაც არ არის სულ ერთი. პირველათ მეც ასე ვფიქრობდი: ალია და ოსმანა—ორივე თათარია, დიმიტრი იქნება საბჭოს თავმჯდომარე თუ სტეფანე, სულ ერთია, ორივე კომუნისტებია და ჩემისთანა პატიოსან ხალხს, რომელსაც ალალ-მართალი გზით, ღვთის შეწევნითა და ბატონის წყალობით—ცოტაოდენი ქონი დაგვდებია მუცელზე, ცოტა მეტი მიწა-ადგილი შეგვიძენია და ერთი-ორიოდე გროშიც გვაქვს ღარიბ გლეხებზე გასესხებული, რათა ცოტაოდენი სარგებელი ვნახოთ და ერთნაირი თანხა შემოვინახოთ შავი დღისთვის, არც ერთი არ დაგვაყრის ხეირს—გადასახადსაც მეტს შემოგვაწერს, ლალაზედაც ჩვენ გაგვაგდებს პირველ რიგში და არც სასოფლო ტყიდან შეშასა და ხე-ტყის მასალის გამოტანის უფლებას მოგვცემს-მეთქი; გარდა ამისა, მეგონა, რომ ამ ბოგანო და გაუნათლებელი ხალხის უფლება ამდენხანს ვერ გასძლებდა ჩვენში—ასე ამბობდენ ჭკვიანი და განათლებული კაცები—მენშევიკები და მეფის ერთგული გამოცდილი ჩინოვნიკები. ამბობდენ და მეც მჯეროდა მათი სიტყვები.

— ახლა აღარ გჯერა?

—სანახევროთ, იქნება სამეოთხედათაც.

— მიზეზი?

— მიზეზი ისაა, მამაო ანთიმოზ, რომ უკვე ხუთ წელზე მეტია ესენი განაგებენ ჩვენს ქვეყანას, ჩვენი ბედი და იღბალი მაგათ ხელში არის და არც არის რაიმე ნიშანი, რომ მათ რაიმე საფრთხე მოელოდეთ ახლო მომავალში. ასე რომ, ჩემო ანთიმოზ, სულიერო მამავ და ღვთის მაგიერო ადამიანო, ჩვენ თანდათანობით სამარის კარებს ვუახლოვდებით; ხომ იცი, კაცის ცხოვრება როგორ ხანმოკლეა. ასე რომ, ჩემს მერმე ნიკოლოზიც რომ ადგეს საფლავიდან და ძველი წყობილება აღადგინოს სავსებით, აქედან მე ხეირს ველარ ვნახავ, საიქიოს ქადასა და ნაზუქს არვინ გამომიგზავნის.

— არ ვარგა ჩემო შვილო, იმედისა და სასოების დაკარგვა. მოთმინებითა შენითა...

— მოიპოვე სასუფეველი ღვთისაო!—ასე სწერია, რასაკვირველია, საღვთო წერილში. მაგრამ მოთმენასაც ხომ საზღვარი აქვს!

— მაშ აჯანყებას ხომ არ აპირებს საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ?

— ღმერთმა დამიფაროს! როცა ავჯანყდით, რა ხეირი ვნახეთ! მოგვაყენეს კონსომოლები და სულ ბედ-ვერი აგვადინეს სურგზე. არა, მამაო ანთიმოზ, უკვე ვისწავლე ჭკუა და იარაღს ხელს არასოდეს მოვკიდებ ჟორდანიამ კი არა, თვით ამერიკის პრეზიდენტმაც რომ გამომიგზავნოს კაცები.

— მაშ, რა გინდა, პარტიაში ჩაწერას ხომ არ აპირობ ამ სიბერის დროს?

— მერე, ვინ არის ჩამწერი! მე კი არა, საწყალი სერაფიონიც არ მიიღეს პარტიაში, როდესაც მენშევიკების გვარდიაში იყავი და სომხების გლეხებს ებრძოდი ბორჩალოს მაზ.. ერთი ფუთი მატყლი წაართვი ერთ გლეხს და იმით შენი დის მზითევი გამოაწყეო. მე ხომ, რა თქმა უნდა, ახლოსაც არ გამიკარებენ!

— დიდება შენდა უფალო! საიდან იციან ყველაფერი ამ ეშმაკის კერძებმა! როგორ ახსოვთ ყველაფერი, თუ ვის [illegible]

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„მარაგი“

— რას დგეხარ აქა და უდარაჯებ?

მეეზოვე: ნაბრძანები გვაქვს კომისარისაგან, რომ თუ ელექტრონი ჩაქრეს, მაშინ ნავთის ლამპა აუკიდეთო... მეც ვდგევარ და ველოდები, რამეთუ არ ვიცი, როდის ჩაქრება ელექტრონი.

რა ჩაუდენია ამ ათი, ოცი და ოცდა ათი წლის წინათ! მაშინ ხომ ესენი აქ არ იყვენ!

— აქ იყვენ, აბა ტრაპიზონიდან ხომ არ მოსულან! აქ იყვენ, ჩუმათ აკეთებდენ თავიანთ საქმეს და ჩვენს ცხოვრებასაც ფხიზლად ადევნებდენ თურმე თვალყურს.

— ჰოდა, თუ ასეა, არჩევნებში არ მიგვაღებინებენ მონაწილეობას!

— რაღა ლაპარაკი უნდა!

— ხოდა, მე მართალი ვყოფილვარ; ხომ გითხარი— ეს არჩევნებია თუ რაღაც ჯანდაბა, ჩვენ არ გვეხება —მეთქი!

— თუ არ გვეხება, ჩვენ უნდა შევეხოთ! სიქა უნდა გავიძროთ და როგორმე უნდა გავძვრეთ საბჭოში.

— თუ გაძრომაზეა საქმე, შენი რა მოგახსენო და მე კი ადვილად გავძვრები; უქმელობით ისე დავწვრილდი, რომ წერეთლის მწევარს დაველმზგავსე. მე უკვე მქონდა ამის შესახებ მოლაპარაკება კალისტრატესთან, ხომ იცი, როგორი გაქნილია ის არჩევნებში, რა დიდი გამოცდილება აქვს; მე მინდა მისი გამოცდილება ჩვენს სასარგებლოდ გამოვიყენოთ... აქ ყველაფერი მოხერხებაზეა დამოკიდებული, უნდა ვიფიქროთ და მოვახერხოთ რამე!

— როგორია შენი გეგმა?

— მეტათ მარტივი: საჭიროა ცოტაოდენი ხარჯების გაწევა! პირდაპირ ქრთამს, რასაკვირველია, არავინ გამოგვართმევს; ამან შეიძლება უფრო შეგვიშალოს ხელი! მაგრამ პურ-მარილზე, წითელ ღვინოზე და შემწვარ ვარიებზე, მგონი უარს არავინ იტყვის. მოკლეთ რომ ვსთქვა, მე გავლენიანი კაცების დასაპატიჟებლათ ათი თუმანი მაქვს გადადებული, ათსაც გალაქტიონი გადაიხდის... შენ რამდენს გადასდებ ამ საქმისთვის, მამაო ანთიმოზ?

— ბევრი ბევრი, სამი თუმანი გავიმეტო! მეტი რომც მინდოდეს, არ გამაჩნია; ისიც ბლაღოჩინის ცოლს უნდა დავესესხო.

— საქმე გაჩარხულია; დღეის სწორს ვმართავთ წვეულებას!უნდა მოვიპატიჟოთ ყველა გავლენიანი გლეხები. საბაბიც კარგი მაქვს—სწორეთ იმ დღეს ჩემს შვილს—პორფირეს—მოველი ქალაქიდან.,

არჩევნების შემდეგ

— ყველაფერს მოველოდი, მაგრამ პურ-მარილს თუ ასე დაგვიფასებდენ, ეს თოკიდან გაწყვეტილები,—ეს კი ვერ წარმომედგინა, ჩემო ანთიმოზ!

— მე კი, თავიდანვე ვფიქრობდი, რომ აქედან არაფერი გამოვიდოდა! სიზმარიც ცუდი მქონდა ნახული!

— სიზმარი რათ, გინდა, მამაო ანთმოზ, როდესაც ცხადათ ვხედავ ჩემი დასაფსები თვალებით, რომ ჩვენი საქმე დაღუპულია სამუდამოთ! მეგონა პურ-მარილით საქმეს გავაკეთებდი და რამდენიმე ჩვენს მომხრეს მაინც გავაძვრენდით საბჭოში. ხარჯიც ბევრი გავწიეთ, ბევრიც ვილაპარაკეთ, ბევრიც ვეხვეწეთ ვისაც ეს შეეხებოდა; მაგრამ არაფერი გამოვიდა. ისე ლაზათიანად გაგვლანძღეს საარჩევნო კრებაზე, რომ ბრაზისაგან სისხლი ყელში მომადგა: რაები არ სთქვეს, რა სახელით არ მოგვნათლეს!— თქვენო სოფლის წურბელები ხართო, თქვენო ღარიბი გლეხების ნაოფლარით იკვებებით, მენშევიკების მზეს ფიცულობთ, ნიკოლოზის მარჯვენა ხელი იყავით და რომ დაგცლოდათ, ჩვენს სოფელში წირვა - ლოცვას რუსულათ დაიწყებდითო...

— ეხ მახლას! კოვზი ნაცარში ჩაგვივარდა! ჩვენი საქმე, გამოსწორების მაგიერ კიდევ უფრო წავახდინეთ, თავიც შევირცხვინეთ და ფულებიც უქმათ გადავყარეთ.

— ეს ყველაფერი კალისტრატეს ბრალია, ჩემო ანთიმოზ! გადამეკიდა, გინდა თუ არა, გლეხებს ომი ვუყოთ, დავპატიჟოთ, დავათროთ, გზაკვალი აურიოთ, რამენაირად სიაში შევატანინოთ ჩვენი თავიო. მეც ავყევი მის ფეხის ხმას და უფსკრულში კი გადავიჩეხე!

— არა, კაი ომი კი ვუყავით მე და ჩემმა ღმერთმა! ისე გამოძღენ, რომ ძლივს იძროდენ. არჩევნებზე კი იმდენი გვლანძღეს, სანამ დაიღლებოდენ.

— ახია ჩვენზე! კაცი რომ შენს ტყავში არ დადგები, ამაზე უარესსაც უნდა მოელოდე! რატომ არ ვიცოდით, რომ ხალხი ის აღარ არის, რაც წინეთ იყო, როდესაც ქოთანსავით, საითაც გინდოდა იქით მოაბამდი ყურს. ამ წყეულმა ბოლშევიკებმა იმდენი უჩიჩინეს ჩვენს გლეხებს, სანამ პოლიტიკა მთლიანათ არ შეასწავლეს! ახლა მათ ჩვენზე უკეთ აქვთ შეგნებული თავიანთი ძალა, ჩვენი აღარაფერი სჯერათ.

გავბრიყვდით და შევჯექ ვირსა,
გადმომაგდო მდრიკა ძირსა.
კულაკებს და სამღვდლო პირებს,
ქვეყნის საქმე ვინ აკისრა!
ტყვილ-უბრალოდ გავისარჯეთ
გამოვცალეთ ჩვენი ქისა.
გლეხები ველარ მოვიმხროთ,
ხალხმა საბჭო არ გვაღირსა.
ამის შემდეგ ჩვენი ყოფა
ორი გროშიც აღარ ღირსა.
თავი თავათ შევირცხვინეთ,
სიმწრის ოფლი ჩამოგვდისა.

კოლოხა.

მაგარი ხელი

„ინგლისელების მიერ შუა ჩინეთის დატოვებას აწერენ, როგორც ინგლისის „მაგარი ხელი“-ს პოლიტიკის დასაწყისს“.

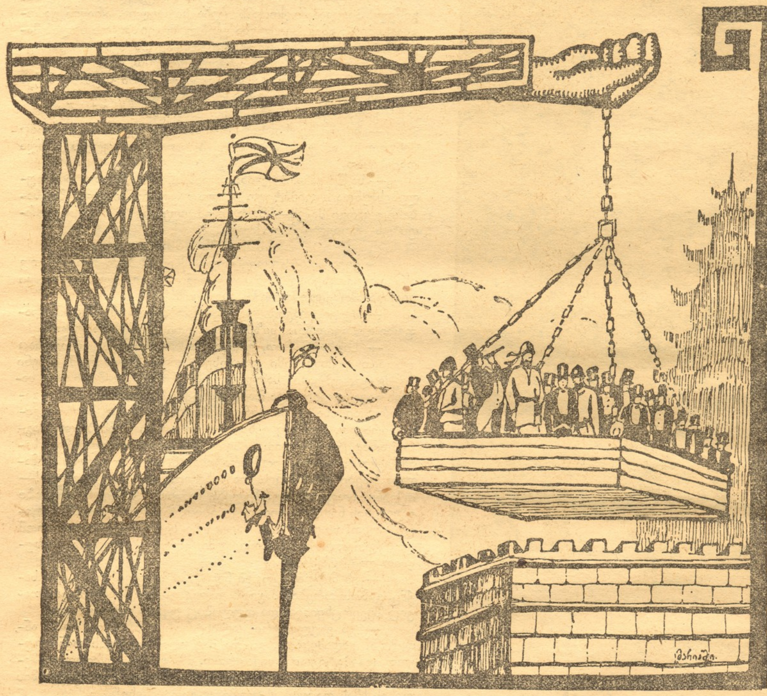

აი ერთად-ერთი შემთხვევა, როცა ინგლისის „მაგარი ხელი“ ამართლებს თავის სახელწოდებას მით, რომ ჩინეთიდან გაჰყავს თავისი მამულიშვილნი.

ავი ძაღლი

როგორც იქნა, წვითა და დაგვით, უფრო კი ქ-ნ პროტექციის დახმარებით, ვიშოვე სამსახური. ვიყავ ლარიბი, არაფერი მებადა: არც კაბა, არც თავსახური; პირველი ჯამაგირით მაინც ვიყიდე: ღვინო კახური, ოტკა, რომი; დავპატიჟე ქ-ნი პროტექცია (ავადაც ვარ—ერთ ფილტვში მაქვს ინფექცია), „ადგილკომი“, გამგე, თინა, ელი, „უპრავდელი“.. შემდეგ ავიღე სამი თვის ავანსი; გამგე არ გამოდგა ნავსი (პირიქით, მეტად უხვია, გამსახლისაკენ თუ არ გადაუხვია...) სამი საათით ავიღე „ოტპუსკი... გავიარე ვერის „სპუსკი“.. დეზერტირკა (სახლში მივატოვე „სტირკა“), „წითელი ვაჭრის“ მაღაზია...

გამოვბრუნდი,—შემეფეთა ძაღლი, ჯიშით ნაგაზია.. შემომბღვირა, შეუბღვირე, გამიცხელდა შიშით კეფა, არც აცხელა, არც აცივა, ამიტეხა მაგრათ ყეფა; ამივარდა გულის ძგერა... კანკალით გავიარე ვერა. პალტო მინდოდა მეყიდა. ავირჩიე „სერი“ ფერი, „პოდკარაკული“, დავიმშვიდე ამით გული. გახვეული დავიჭირე ფრთხილად ხელში, სწრაფათ ჩავჯექ იქვე ეტლში.. აქეთ-იქით ვიხედები, ჯერ შორს არის ჩემი სახლი; მელანდება ისევ ძაღლი; შევუხვიე ერთ ნაცნობთან. ჩამოვკარი ნელა ზარი... მოხედვა ვერ მოვასწარი,—რომ ძაღლი მწვდა მე კაბაში.. და ავტეხე იქ განგაში; მოუქნიე პალტო გახვეული, რომელიც იქნა დახეული... ჯერ მეგონა ძაღლი გარეული.

ამივარდა ისტერიკა და ცრემლები ვღვარე მწარე.. სულ ძუნძულით გავიარე სახლის ეზოს არე-მარე.. გამობრძანდა მეეზოვე... მოვუყევი გასაჭირი.. თქვენც არ მომიკვდეთ,—ზედაც არ შემხედა: სწრაფლ იბრუნა უკან

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ორი კუჭი

უმუშევარი (თავის ყოფილ გამგეს—ბიურო კრატს): თქვენ მე უკანონოდ დამითხოვეთ და ჩემს ალაგას მიიღეთ თავისი ნაცნობი... თქვენ არ გამოგიცდიათ, რა არის შიმშილი.

ბიუროკრატი: როგორ არ გამომიცდია: შარშან ესენტუკში საავარაკოთ ვიყავი წასული და ექიმებმა ამიკრძალეს გაძღომა,—მაშინ ვიგრძენი, თუ რა ყოფილა შიმშილი.

ზირი... ჩემს ყვირილზე გამოცვინდნენ ყველა მდგმურები და აცქვიტეს ყურები. შევეკითხე აჩქარებით:

— ხომ არ იცით პატრონის გვარი?

— არა!—მითხრეს მათ უარი...

მიველ სახლში. გავხდი ავად, მომცა სიცხე (პირზე ბუდრი ველარ წავიცხე). სიცხისაგან ამიტყდა ბოდვა: ევოლიუცია... კონტრ-რევოლიუცია... ბანდიტიზმი... „ბეზპრიზორიზმი“... ძველი დრო... მიმინო, მწევარ-მეძებარი... თავად-აზნაურობა... უპატრონო ძაღლთა შობა არის უგუნურობა... მესიზმრება ღამით... ძაღლი, ლომია... ორი თვე ვეგდე ლოგინში. სამსახურში გავაკეთე „რეჟიმ-ეკანომია“...

კაკოს ბიცოლა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გზაც იქით ჰქონია...

სირანუშა: ბუღდან, ახარ ის მიწაგასახეთქი ჩვენი ქალი სათინიკა სამი დღეა სახლში აღარ მოსულა. წადი, მოძებნე სადმე.

ბუღდანა: ვა, გიჟეს! ამტოლი ხანია ვჩალიშობთ, ვერ გავათხოვეთ; ეგები დაბრავოლნათ წაიყვანა ვინმემ; თოლ ჰყავდეს, რაღა! რათ უნდა მოვძებნო?!

„კატას-ტროფია“

ესეც შენი რისკოვანი პუტეშესტვია!..

მაინც ვერ ავცდი რაღა შარსა და ბალ-ას. პასლოვიცაში ნათქვამია თუ გავექეცი ღოღოსაო, შამხვდა ღობის ბოლოსაო. მეც ჰუზურში ასე დამემართა: კრუშენიის შიშით პოეზდში არ ჩავჯექი, რაღაც კატას-ტროფია ყოფილა რაღა და იმას მოვერიდე, გორში ვირით წაველი—გეგონებოდა იესო ქრისტე იერუსალიმში მიდისო, ჰამა ამ ვირზედაც კატას-ტროფია არ მომივიდა? ვა, ესეც ყისმათია რაღა!

რაო, გორში რა მინდოდა? უეზდნოვის სუდში წაველი რაღა, აი ჩემი ჯანჯალი ქალალდის გამოისობითა! ვა, არც ეგ გაგიგონია? ეეე, შენც ტილიფონის ცენტრალნი სტანციასავით ხომ არ დაყრუებულხარ, რომ აღარაფერი გაგიგია, მაშ ყური მიგდე:

ამ ნათლიღების კვირას, იარმუკაში ფუთობით ქალალდი ვიყიდე, დუქნისთვის ტოპრაკები გავაკეთე გაყიდულ შეშვიდს შიგა ვწონამდი. ერთიც ვნახოთ მუშტარს ბრინჯი აუწონე და ტოპრაკში ვყრი. დავხედე, ზედ ჩემი გვარი აწერია:—„საქო თუთიყუშიანც, ზაიავლენია ნაროდნი სუდია“.

ვა, ვიცანი:

ეს ის ქალალდი იყო, რომელიც რომ ამ ოთხი წლის წინათ სუდში შამიტანია, ბაყალ გიგუას უჩიოდა რაღა. ხომ იცი, გორის ახლოს რომ ბაღი მქონდა, იმას მივყიდე და ბოლოს ფულზე ატკაზი დამარტყა—თუო, სავეცკის ზაკონით მამულის გაყიდვა არ შაიძლებაო. ახში იმტოლი ყალ მაყალი გამიკეთა, რომ ბოლოს სუდის პირში მივეცი.

ეს ზაივლენიაც მაშინ შავიტანე.

ადვაკატმა მირჩია თუ ჯერაო პატარა სუდში შაიტანეო და თუ იქ პრავილნი რეშენია არა ქნეს, მერე ვერხოვნი სუდთან წადიო. ვებნები—ყურუმსაღ, ეგ სადაური ჭკვაა, კანც პატარა სუდებში არ ვეწვალო, ჰაზირ პირდაპირ თავიდან დავიწყო მეთქი?

თუო, ეგრე უფრო გაწვალებენ, საქმეს გააჭიანურებენო.

ჭიანური, არა დიპლიპიტო არ გინდა, შენ სხვა მუცლის გვრემა გაქვს, მეტი რასხოდები გინდა მაქნევინო მეთქი. ნუ, სლოვომ არ დაუჯერე რაღა და პირდაპირ ვერხოვნი სუდში შავიტანე ჩემი ზაივლენია.

ის რომელიც პირველი ჩინოვნიკი არ იყო? ქალალდებს ნუმრებსა და ფეჩატს ვინც არტყამს რაღა, ყნილაში ატარებს—მებნება თუ:

— აქ დადე, ჯერ ოჩერედში უნდა ჩავაყენოო, მერე ნუმერს დავაწერ და გლავნი ლეგისტრატორს გადავცემ, ის სხვა ადელენიაში გადაგზავნისო, მერე ის უჩასკის ადელენიაც თავის მესტა ნაზნაჩენიას მოუნახავსო და ბოლოს ახში სუდის ხელშიც ჩავარდებაო.

— ვებნები, ახპერ, ეს ქალალდი კრუგასვეტსკი პუტეშესტვენიკად კი არ მინდა, ჯიგარი მეწვის, მეჩქარება, ჩემი სობსტვენი სხვამ წამართო და მალე უნდა მიშველონ, ოჩერედში რას აყენეფ, აქაც ხომ სინდიკატის მაღაზია არ არის, ან ადელენიებში რა უნდა, მამიტანია, თოლ გაუშვი რაღა პირდაპირ სუდიასთან.

— უოჩერედოთ გაშვება არ შამიძლიანო. ჰამაც კარგათ დამტუქსა, ნატაციები წამიკითხა და ეს ქალალდი სუკნოს ქვეშ ამოდო. იმ დღეს აქეთ, ფეხებიდან გავცვდი სუდებში სიარულით და ჩემი ქალალდი ველარ ვიპოვე. მებნებოდნენ ფლან-განყოფილებაში გავგზავნეთ, ფსტანს გადავეცით, ჯანდაბას წავიდა, დოზანასთან მიდის. დაიკარგა რაღა, დაიკრგა უგეშოთ. ეს ბემურაზი გიგუა კი ჩემ ბაღში ალხეინათ გაიჭიმა.

ეს ოთხი წელიწადი ისე გავიდა, რომ ჩემი ზაიავლენია პუტეშესტვიაში იყო და მეც იმის გზას მივდევდი; ჰამაც იმედი მქონდა, ვა, ზაკონი ჩემსას რათ წამართმევს მეთქი.

...ოლა ეხლა ეს ტოპრაკი რო არა ვნაცე? ცა გამეხსნა რაღა, სიხარულისაგან თელეთობა გამითენდა. უყურეფ. ამ ჩემ ქაღალდს—ყველა უგლაოში წითელი მელნით იმტოლა რამეებია აჭიჭყნილი, გეგონება შახსეი-ვახსეში ყოფილაო. ერთგან აწერია: „უარი ეთქვას“, მეორეგან: „გამოსაძიებლათ გაიგზავნოს“ მესამეგან ფლანი, მეოთხეგან ფსტანი, ვინ მოსთვლის. სულ ბოლოში კი იასნათ ეწერა:

— „უკან დაუბრუნდეს. არქივისთვის. საქმე მოისპოს“.

გამიხარდა. ბალი ჩემთვის უკან დაუბრუნებიათ და აქამდისინ ვერ გავიგე მეთქი. მაშინვე დუქანი დავკეტე და სახლში გავრბივარ. ჩემ ცოლ სათენიკას ვახარეფ:

— სათენიკ, იძლევიან, იძლევიან!..

— ჰაა, რას იძლევიან ქაა?

ბალს უკან იძლევიან, იმათი რეშენია ხელში მაქვს, სლუჩაიზნათ ვიპოვე მეთქი.

სიხარულისგნით, კინალამ ერთმანეთი დავკვნიტეთ რაღა. იმ საღამოს საველი ვქენით თუ გორის უეზდნოვი სუდში ჩავსულიყავ და იქიდან ისპოლნიტის ლისტი ამეღო. სათენიკა მებნება: ამ საღამოსვე ვაგზელზე წადიო!

ვა, ამ ვაგზლის ხსენებაზე, ორივენი არ გავშეშდით, შიშისგნით ციცირის კვერცხის ტონა გავხდით რაღა, მოგვაგონდა, ორივეს ერთად მოგვაგონდა, რომა ამ ბოლო დროს რკინის გზაზე რაღაცა კატას-ტროფია გაჩენილა და სულ პოეზდებს ამტვრევს.

— ადამიანო, რა წამიყვანს, პოეზდში რა ჩამსვამს, ჯერ კიდევ ჯეჰელობაში წილი მიძევს, მზიან ქვეყანას მინდა უყურო, ვინ იცის იქნებ კიდევ რამე ბედი მიწერია. შენ კი მებნები ვაგზალზე წადიო! ვა, ბემურაზ, პოეზდში რო ჩავჯდე, ერთიც ვნახო, სწორედ ის კატასტროფია მამივიდეს და პირდაპირ, უპერესადკოთ, უბაშფორთოდ საიქიოს გავქანდე. არ მინდა თოლ, ის ბალი ისევ გიგუასა ჰქონდეს მეთქი.

სათენიკამ ცოტა ფიქრის მერე გაიცინა და მებნება თუო:

— საქოჯან, რა ისპუგიტი მიყავი, დავთრები ამირიე, და კინალამ დამავიწყდაო.

— ჰაა, რა დაგავიწყდა?

— რა და ისა, რომ ის რაღაცა ბემურაზი კატას-ტროფიაა, გორის იქეთა ხარეს გაჩენილა, და კრუშენიებსაც ტუნელს იქით აკეთებსო. მააშ, არ იცი, კატას-ტროფია ყველგან ხომ არ იქნება? ის სენია, ბალეზნია, საცა გაჩნდება პასლესტვიაც იქა აქვსო. გორამდე პუტი საღია, აქ ასეთი ბალეზნი არ იცისო.

—ჭკვაში შამივიდა!.. ახარ, ბევრი ვიფიქრე და გორის აქეთ კრუშენიის სლუჩია ვერ მოვიგონე. ზნაჩიტ, ეს კატას-ტროფიის ბალეზნი აქეთ არ არის მეთქი. რეშენია ვქენით და მეორე დილას უნდა წავსულიყავი... იმ ღამეს რო დავწექით, სათენიკამ დაიძინა, მე კი ფიქრებმა ამიყოლია და უცბად მამაგონდა რომა ამას წინათ ძეგვის ხიდზეც კრუშენია ქნის. შიშმა ამიტანა, ჰამა, პირჯვარი დავიწერე, რომ ჯერ წასული არ ვიყავი. სათენიკას ვაღვიძეფ და ვებნები:

— სათენიკ, გაიღვიძე?

— ჰო რა იყო?

— არ შამიძლიან სათენიკ!

უი ქა, თუ არ შაგიძლიან? მაშ ქვეყანაზე რაღა უნდა ვთქო?

— ვა, ახარ ჯერ გაიგე რას გებნები და! პოეზდით წასვლა არ შამიძლიან, აღარ გახსომს, ის ბემურაზი კატასტროფია ძეგვთანაც რომ გაჩნდა? სათენიკასაც შეეშინდა. ბოლოს მოგვაგონდა, რომა ჩვენი ნათლიმამა მეფურგუნე სტეპკუა მეტეხიდან ჩამოვიდა და მეორე დღეს უკანვე მიდიოდა.. როცა გათენდა, მოვძებნე, აბისნენია უყავი და იმან თავისი ფურგუნით წამიყვანა მეტეხამდის იქიდან კი, მეზობლის ვირი დამიქირავა და ისე გამგზავნა.

გორის სუდში ჩემი ქაღალდი რომ ნახეს, სიცილით მუცლები ეტკინათ: რა სმეშნოვი კუპეცი ყოფილხარო! უკან ვინ დაგიბრუნებს, მამული სახელმწიფოა და იმის გაყიდვა არ შაიძლებაო, ახარ აქ რომ სწერია „უკან დაუბრუნდეს“, ეს იმას ნიშნავს, რომ ეს ქაღალდი უკან დავაბრუნეთ და არქივში ჩავაგდეთო. ალბათ ამ არქივიდან სტოროჟმა ქაღალდები გაყიდა და შენი ზაივლენია სლუჩაინად ისევ შენ დაგიბრუნდაო.

გამამისტუმრეს რაღა!

სწორედ პრიკლუჩენიაც აქ გადამხდა ჰაა!.. ვირით უკან რო ვბრუნდები და სოფელს მოუახლოვდი, ის ბემურაზი ვირის პატრონი უკან ჩამორჩა და მე კი გზაში საქონლის ნახირი შემეჩეხა, ერთი ბუღა ხარი მოვიდა და ამ ჩემ ვირსა სუნამს. მე ვაგდეფ და ვებნები:

— პოშოლ სკატინა, ახარ მაგ ვირ მანდ, რო სუნამ, რომელი ლორიგანცკის დუხი გგონია? მოსცილდი რაღა გაიაროს! ბან ჩუნის? არ ეშვება, ხან ზედ ახტება, ხან რქებით უტევს, ხოდს არ აძლევს რაღა. უცბად ჯიბიდან წითელი ბაღდადი ამოვიღე და გავშალე. ვა, დაფრთხა ეს ხარი, გაგიჟდა ერთი დაიფშრუკუნა, და ჯერ ფეხებით მიწის თხრა დაიწყო და მერე სრაზუმ ისე დამეტაკა, რომ რქებით ამილო ფუტბოლინი მაიჩიკივით შიგ შუა ტლაპოში ბრაგვანი მომადინა. ეს ვირიც გაავორა და ისევ მე მამიბრუნდა. ისე მაბურთავა, ისე მჩეჩქვა, რომ უკანა ნაწილი ატბივნოვი კატლეტათ გამიხადა. ღმერთმა უშველოს, ვირის პატრონს, ის მამეშველა თორემ იქვე გამათავებდა.

ჩემ ნათლიმამასთან ცოცხალ-კვდარი მიმიყვანეს. იქ კი ანწლში ჩამაწვინეს და ცოტა რომ გამოვიშუშე. ფურგუნით აქ წამომიღეს.

იმას აქეთ ავათა ვარ და სულ ამ წამალ ხანებში დადივარ. ჰამაც ვაგინებ ამ ქაღალდების გამყიდავსა, იმას რომ ის ჩემი ჯანჯალი ზაივლენია არ გაეყიდნა, მეც ეს აპასნოსტი არ მამივიდოდა!..

— ვა, მაშ ნესჩასტია არ არის? კაცი პოეზდში ვერ ჩაჯდე—კატასტროფიააო, კონკით ვერ წახვიდე აქაც კატასტროფიააო, ავტომობილში და ჰაეროპლანში ვერ დაჯდე აქ კი რაღაც ჰავარიააო. ამათი შიშით ვირზე შაჯდე და ვირზედაც კრუშენიები და კატას-ტროფიები მოგივიდეს? ვა ეს რა ვეკი დაგვიდგა, ეს რა ზაჰრუმალა დრო მოგვივიდა, სპასენია აღარ არის? ფარსადან.

მემანქანე ქალები

— გეყოფა კატია, ახლა მე მინდა.
— შენ მეორე კუთხეში წადი.
— მეორე კუთხეში არ იცი, რომ მანქანა დგას?

და ხშირად ორი საათი უნდებოდა მათს პირი-სახისა და თმების მილაგ-მოლაგებას.

შემდეგ მთელ დღეს განუწყვეტლად ისმოდა მანქანების ჩახი-ჩუხი.

რას ბეჭდავდნენ?

— ამხანაგო ასია, დამიბეჭდეთ საჩქაროდ ეს დანართი.

ასიამ ჯერ წაიკითხა დანართი:

„ამასთანავე გაუწყებთ, რომ ტყავ-ტრესტის მაღაზიიდან წაღებულია თქვენ მიერ“...

და ასიაც ჰბეჭდავს.

„...., რომ ტყავ-ტრესტში... რომ მშვენიერი ლაკიროვანი ტუფლებია, ნეტა რა ეღირება... დღეს წავალ... მაგრამ დღეს არა, როცა ჯამაგირს“!..

ასია ერკვევა, უეცრად იღებს მანქანიდან ქაღალდს, გაბრაზებული აფურთხებს იქით, ჰხევს ქაღალდს და ხელახლა იწყებს ბეჭვდას.

ამ დროს მეორე მხრიდან მოისმის გაბრაზება და ძლიერი გადმოფურთხება, რომელიც ასიას კაბას ეცემა.

— რას იფურთხები, კატია—ცხარობს ასია: განა დუქნობით მიწყვია ჩერვონცები, რომ სხვა კაბა ვიყიდო, თვეში ოცდათორმეტი მანეთი მაქვს ჯამაგირი.

კატია ბოდიშს იხდის და უხსნის ასიას, რომ შპალიერის მაგიერ დანართში შლიაპა ჩაწერა.

ორივემ ისევ განაგრძეს ბეჭვდა.

კატიამ შპალიერიდან ისევ შლიაპაზე გადაუხვია, ხოლო ასიამ მოიხსენია შიგ დაფურთხებული კაბა, რის გამოც ორივენი ერთდროს მიჰხვდნენ შეცდომას და ერთსა და იმავე დროსვე გადააფურთხეს ერთმანეთისაკენ სიბრაზისაგან. ორივემ ბოდიში მოიხადა, რომ ერთმანეთს მიაფურთხეს.

— უკაცრავად კიდევ შემცდა.
— მეც შემცდა.

ამ დროს შემოდის საქმის მწარმოებელი.

—ამხანაგო ასია, აქამდე ვერ დაბეჭდე ეგ ორი სიტყვა?

— უკაცრავად, ბატონო კოწია, ერთი სიტყვა ვერ გავარჩიე და თქვენი შეწუხებაც არ მინდოდა.

— მეც ასე ბატონო კოწია, მიუგო კატიამაც.

— რა ვერ გაარჩიეთ, რა?

სთქვა კოწიამ და უნდა ჩაეხედნა მანქანაში ჩადებულ ქაღალდში, მაგრამ ქაღალდები უეცრად ამოსძვრა მანქანას და ელვის სისწრაფით მიეცა განადგურებას.

— აბა მიჩვენეთ, რა ვერ გაარჩიეთ,—ჰკითხა კოწიამ.

— ახლა გავარჩიეთ, ბატონო და ამ წუთს მოგართმევთ.

კოწია წავიდა.

კიდევ კარგა ხანმა გაიარა, და ის იყო, უნდა ხელახლა შესულიყო კოწია მემანქანე ქალებთან, მაგრამ მათ ბედზე კოწიას პრეზიდიუმის სხდომაზე დაუძახეს და იქ წავიდა.

ოთხის ნახევარმა დაჰკრა, კოწია კიდევ არსადა სჩანდა და ქალები უმალ წამოიშალნენ.

— დილაზე დავასრულებ ამ ქაღალდს.
სთქვა ასიამ.

— მეც დილაზე დავასრულებ, დასვენებულ თავით უფრო კარგა დავბეჭდავ.

სთქვა კატიამაც და დაიწყეს ფაცა-ფუცით ჩაცმა.
კუთხესთან აღარ წაისვეს პუდრი.

ყველა თავის მანქანასთან წაითხუპნა, წაიგლისა გასწორდა და ნახევარ წამის განმავლობაში მიყრუვდა ოთახი.

ფეშანგი ფაშვბერტყაძე.

ბიუროკრატი: გადავრჩი, გადავიტანე. ტარტაროზმა უკვე გამოსცა სპეციალური ნომერი ჩემზე და აწ მოვისვენებ!

ტარტაროზი: ტყვილა გგონია,—ყოველ ნომერში იქნება შენი და შენი ძმათა „საქმენი საგმირონი“.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საარჩევნო „კამპანია“

ხარჯმა ფუჭად ჩაუარა

საბჭოს თავმჯდომარემ ივანემ, როგორც კი გაიგო იწყება საბჭოების ხელახალი არჩევნები, თავი მოუყარა ყველა თავის მეგობრებს, გააწყო კარგი სუფრა და ღვინით სავსე ჭიქით ხელში დაიწყო მოხსენება თავისი მუშაობის შესახებ.

— ხალხნო, აი თქვენ კარგათ იცით, რომ უკვე სამი წელიწადია ჩვენი ხალხის ნდობითა საბჭოს თავმჯდომარეთ ვართ. ჰო-და ამ ხნის განმავლობაში, თქვენი ჭირიმე, აბა ერთმა ვინმემ თქვით, რომ ამენა სოფლისა და გლეხების საკეთილდღეოთ არ ვმუშაობდი.

— ვერა, ვერა ივანე, ვერა მე და ჩემა ღმერთმა ვერავინ ვერაფერს იტყვის ცუდსა—შესძახა მიხომ, რომელიც სულ ერთავად ივანესთან ატარებდა დროებას.

— მართალია, შენი ჭირიმე, ზოგს არ მოვწონვარ, იმისათვის, რომა მე ისინი არ მომწონან რადგანაც ამ სამი წლის განმავლობაში ერთხელ არავის უთქვამს ჩემთვისა. რომ აჰა ივანე, და ერთი ტაქანი ღვინო დალიეო, შენ ჩვენთვის მუშაობო. მაგრამ ეჰ თქვენ კარგათ მიცნობთ! თქვენ ოჯახებში ხომ ბევრჯელ მიმიღია პურ-მარილი და აბა ერთხელ მაინც ყოფილა ასეთი შემთხვევა, რომ მეღალატოს პურ-მარილისათვის?

— არა, არა.—შესძახეს სტუმრებმა.

— მართლაც და, მე და ჩემა ღმერთმა მადლიანი, პურ მარილიანი კაცია, ჩვენი ივანე—ხმა მაღლა წამოიძახა გიგამ—აბა, ერთი მითხარით ამაზე კაი კაცი ვინ უნდა ავირჩიოთ საბჭოში!?

— მართალია, მართალი.—შესძახეს ყველა სტუმრებმა.

— არა ხალხნო, მე კი იმას არა გთხოვთ, რომა საბჭოში ისევ მე ამირჩიოთ—განაგრძო ივანემ—მე დავიღალე თქვენი ჭირიმეთ ამდენი მუშაობით; ახლა სხვამ უნდა იმუშაოს... მაგრამ, რაც იცით ჩემ კაი კაცობის შესახებ ერთი ორი სიტყვა მაინც უნდა სთქვათ... ამით ჩვენი პურმარილი დაუვიწყარი იქნება.

— მაშ, მაშ.—სათქვა ახალგაზრდა ლექსიამ და ულვაშებზე გადისვა ხელი.

ივანე დარწმუნებული იყო, რომ მას ისევ აირეჩევდენ საბჭოში. ამიტომ ყველას ლმობიერათ და სიყვარულით ეპყრობოდა.

მაგრამ მოსტყუვდა. არჩევნების დროს მას არავინ ხელი არ აუწია. იმათაც, ვისაც გაუმარათა სუფრა, უღალატეს ივანეს და მისი საბჭოში არჩევის წინააღმდეგ ასწიეს ხელი.

ის კი არა ლექსიამ იმდენათაც კი უღალატა ივანეს მეგობრობასა და მის პურ-მარილსა, რომ შესდგა მაღლობზე და რაც კი ბოროტმოქმედება ჩაედინა ივანეს, ყველაფერი სთქვა.

ივანემ უიმედოთ ჩაირტყა თავში ხელი და თავისთვის წაიდუდუნა:

— აფსუს, ჩემო ინდაურო და ღვინო, რა ტყუილ-უბრალოთ გავმართე სადილი და გავიღე ამდენი ხარჯი.

საბჭოში კი გლეხებმა აირჩიეს, ახალგაზრდა, წითელ არმიიდან განთავისუფლებული ლექსია.

ვან—ნან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სოფლელი: ამ ოხერს ნეტავი ასე ესმის „პირი სოფლისაკენ?“

„ხამი კაცი“

— ეი, სად მიდიხარ, ხომ ხედავ, კარებზე რა აწერია?—ეცა დარაჯი სოფლიდან ჩამოსულ გლეხს—ექვთიმეს, როდესაც ამ უკანაკნელმა მოინდომა დაწესებულების გამგის კაბინეტში შესვლა.

— რა სწერია?— გაიკვირვა ექვთიმემ.

— **„დაუკითხავად შესვლა აკრძალულია“-ო.**

— შე კაი კაცო, მეც იმიტომ მივდივარ, მინდა ვკითხო: შეიძლება თუ არა შესვლა.

— მაგას მე ვკითხავ, შენ აქ დამიცადე. ჯერ გამგე მაინც არ იღებს.

ექვთიმემ დაიცადა. იცადა სულ ორი—სამი საათი და როცა გამგე კაბინეტიდან გამოვიდა, ექვთიმე უკვე ღრმა ძილში იყო. ან რა გასაკვირალია: სოფლიდან ჩამოსულ კაცს თბილ შენობაში ორი—სამი საათის ლოდინში ჩაეძინა.

ექვთიმე გამოაღვიძა დამლაგებელმა.

— ეი შენ, ძმობილო, ადექი, თორემ ეს არის ნაგავს კინაღამ მიგატანე, ხომ ხედავ ვხვეტავ. მუშაობა გათავდა.

იმ ღამეს ექვთიმემ გლეხთა სასახლეში მოისვენა. ლექციაც მოისმინა ბიუროკრატიზმის შესახებ და ფრიად აღელდა ამ არა სიმპატიურ მოვლენის გამო. დილას იგი ისევ მიადგა ნაცნობ დაწესებულების გამგის კაბინეტს, სადაც საქმე ჰქონდა მოსაგვარებელი. გამგე მოვიდა ჩვეულებრივ დროს, დაახლოებით 12 საათზე. იგი მეტად დაღლილი სახით გამოიყურებოდა და დარაჯს უბრძანა:

— დღეს მეტად ბევრი საქმეები მაქვს და კაბინეტში არავინ შემოუშვა. მოხსენებას ვწერ.

დარაჯი დადგა კარებთან და ექვთიმეს შეუბღვირა:

— დღეს გამგე ვერ მიგიღებს,— საქმეები აქვს.

— კი მაგრამ მე სახლში მიმეჩქარება; თუ ძმა ხარ მომიხერხე რამენაირად... მაგიერ პატივს კი გცემ სულ ცოტა სათხოვარი მაქვს.—შეევედრა ექვთიმე.

— არ შემიძლიან, ამხანაგო. ნაბრძანები მაქვს არავინ შეუშვა.

კარგა ხანს გასტანა ასეთმა საუბარმა, მაგრამ დარაჯი არ დანებდა. ამასობაში შემოვიდა ერთი კოხტად ჩაცმული ქალი.

— პალ პალიჩ აქ არის?—იკითხა მან.

— აქ არის, მაგრამ არ იღებს... ველარ მოასწრო დამთავრება დარაჯმა, რომ კოპწია ქალი უკვე შევიდა გამგის კაბინეტში.

ქალი გამოვიდა ერთი საათის შემდეგ და კმაყოფილი ღიმილით წავიდა.

— ალბად ძალიან კარგი ხასიათის არის ეს გამგე, რომ ეს ქალი ასე კმაყოფილი გამოუშვა?—შეეკითხა ექვთიმე დარაჯს.

— დიდებული ხასიათისაა... როცა კარგ ხასიათზეა.— ჩაიბურტყუნა დარაჯმა.

— აბა ახლა მე შემიშვი თუ ძმა ხარ.

— რას ამბობ, კაცო, გინდა სამსახურიდან დამითხოვოს?

— რატომ, შე კაი კაცო? ის ქალი ხომ გამოვიდა?

— მერე და ისეთ ლამაზი ქალის შემდეგ, რომ შენ შეგხედოს, იცი რა ხასიათზე დადგება?!

გაისმა ზარის წკარუნი. დარაჯი კაბინეტში შევიდა და ისევ გამობრუნდა.

— არა ძმაო, შენი გულისთვის კინაღამ დამითხოვა. არავინ შემოუშვა, დაღლილი ვარ და თანაც სამუშაო მაქვსო.

ექვთიმე დაღვრემილი წამოვიდა და გადასწყვიტა სადილის შემდეგ ბინაზე მისულიყო გამგესთან.

ასეც მოიქცა.

— შინ ბრძანდება? ჰკითხა მან გამგის მოსამსახურე ქალს, როცა მან შესავალის კარები გააღო.

— შინ არის... რა გნებავთ?

— ნახვა მინდა მისი, ცოტა საქმე მაქვს.

— სადილობს. შემდეგ მობრძანდით.

ექვთიმე გამობრუნდა და ერთი საათის შემდეგ ისევ მიაკითხა.

— სძინავს.—იყო პასუხი.—შემდეგ შემოიარეთ.

ექვთიმე ისევ ქუჩაში გამოვიდა. ორი საათის შემდეგ ივევ დაბრუნდა.

— გაზეთებს კითხულობს. თქვენ შესახებ. უთხარი, მაგრამ შემდეგ მოვიდესო.

ექვთიმე ისევ ქუჩაში გამოვიდა.

— აბა კითხეთ თუ მიმიღებს,—კითხა მან ერთი საათის შემდეგ მოსამსახურე ქალს. ქალი შებრუნდა და ცოტა ხნის შემდეგ გამოვიდა.

სიცრუის ფეხები

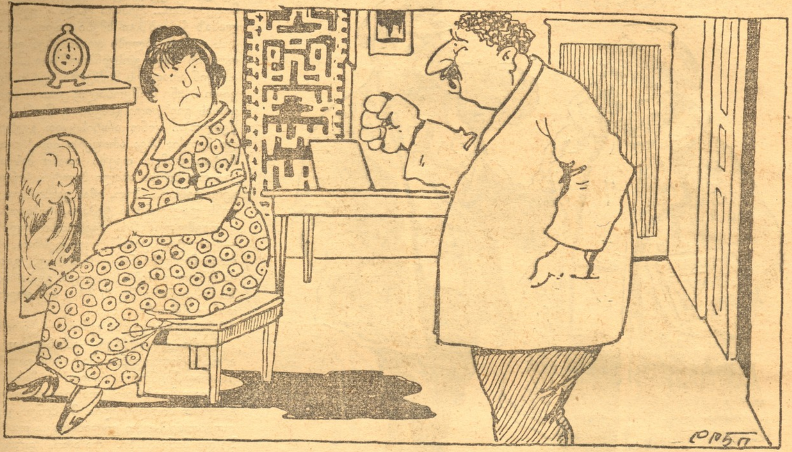

ქმარი: ქუჩიდან დაგინახე როცა სახლში მოვდიოდი, შენ ვიღაცა გკოცნიდა.
ცოლი: სტყუი... არავინ არ იყო... როგორ დაგვინახავდი, როცა ფანჯარაზე ფარდა იყო ჩამოფარებული!?

— ტანზე იცვამს. თეატრში მიდის. დილას მოვიდესო.

ექვთიმე გაბრაზებული წამოვიდა. დილას ისევ მიადგა გამგი ბინას.

— არ ამდგარა!—იყო პასუხი.

წავიდა. მობრუნდა.

სძინავს.

კიდევ წავიდა, კიდევ მობრუნდა.

საუზმობს. დაწესებულებაში მომაკითხოსო შემოგითვალათ.

ექვთიმე საშინელი გულწყრომით გაუდგა გზას. „ეს პირდაპირ აუტანელია,—ესაუბრებოდა იგი თავის-თავს,—ერთი თხოვნის გულისთვის ამდენი ვიცადო... ვინაა ეს გამგე „ალბათ ძველი ჩინოვნიკია, თვარა ახალი მაგას არ იკადრებსო“.

— გამგე მოვიდა?—იკითხა მან, როცა კაბინეტს მიადგა.

— მოვიდა, მაგრამ ჯერ არ იღებს.

— მაშ როდის?

— ორ საათზე.

გავიდა ორი საათი. დარაჯი კაბინეტში შევიდა და გამობრუნებისას ექვთიმეს მიუბრუნდა.

— ხვალ შემოიაროსო, ამხანაგო. დღეს მთხოვნელებს არ იღებს.

ექვთიმეს თავში სისხლი აუვარდა. ამის მოთმენა მან შეუძლებლად მიიჩნია და გაბრაზებული კაბინეტის კარებს მივარდა. დარაჯი წინ აეტუზა და გზა გადაუღობა.

— გზა მიტიე!—შესძახა ექვთიმემ და დარაჯს ეცა. გაიმართა ბრძოლა, რომლიდანაც ექვთიმე გამოვიდა გამარჯვებული, თუმცა ცხვირიდან სისხლი უხვად გადმოსდიოდა. აპილპილებული ექვთიმე კარებს ეცა და კაბინეტში შევარდა მუშტმოღერებული.

— რა ქენი კაცო, საქმე გააკეთე? სად იყავი ამდენხანს. გაგიტკბა განა ქალაქში ყოფნა?—ეუბნებოდა ერთი თვის შემდეგ სოფელში დაბრუნებულ ექვთიმეს ცოლი.

— გავაკეთე კი არა, ის არ გინდა! ბიუროკრატი ყოფილა.

—ვინ?

— გამგე.

— **რომელი გამგე?**

— დაწესებულების.

— რომელი დაწესებულების?

— რომლის და იმის, სადაც ვიყავი. ვერც საქმე გავაკეთე და ოცი დღეც ჩამაჯინეს ამ საქმეზე.

— რა საქმეზე?

ექვთიმე მოუყვა ცოლს იმ ამბავს, რომელზედაც მე უკვე გიამბეთ. მხოლოდ ის დაუმატა, რომ იგი გამსახლში ჩასვეს დარაჯის ცემის და გამგის შეურაცყოფის გამო.

— ასეა ხამი კაცი რომ ქალაქში წავა,—დაუმატა დაღვრემილმა ექვთიმემ.

ტერსიტი.

№ 87 „ტარტაროზი“ № 87

სპეციალური სამკურნალო ნომერია

გამოიწერეთ გაზ. „მუშა“ და „ტარტაროზი“

სამართლიანი დაცინვა

პირველი: შენ რა კაცი ხარ,—„მუშა“ და „ტარტაროზი“ არ გაქვს გამოწერილი!?

მეორე (თავისთვის): მართალს ამბობს... მაგრამ ჯერ ხომ კიდევ მიიღება თებერვლისათვის გაზ. „მუშა“-ზე ხელისმოწერა! ხვალვე გამოვიწერ და სირცხვილიდან ამოვალ!

არტისტთა ყრილობა

უწვერო და ულვაშმოპარსული ხალხი იკრიბება მესამე სართულის ერთ დარბაზში. განწყობილება საქეიფოა, ხოლო ატმოსფერა ცივი.

ქურიძე (ეულათ მონათლული)—ე.ე...ე...ე! ამხანაგებო, გესმით?! მეიწიეთ ახლოს გესმით... და ეეე...ეე...ე. გესმით, გავხსნათ ყრილობა, გესმით და ევირჩიოთ საპატიო პრეზიდიუმი, საქმიანი პრეზიდიუმი, სამდივნო, სამანდატო კომისია, რეზოლიუციების შემმუშავებელი კომისია, დღის წესრიგის განსახილველი კომისია, სადილების მომწყობი კომისია...ე...ე...ე. გესმით გამთბობი კომისია, გამშველებელი კომისია...

გუგუშვილი—რავა, ყიწული გინდა თუ?!

თავმჯდომარის მაგიერ ეული—ამხანაგი გუგუშვილი... (ხმაურია ხელოვნების). ამხანაგი გუგუშვილი (ხმას აუწევს) გუგუშვილი, ფრანგიშვილი, ზარდალიშვილი... გუგუშვილი უუუ!... ამხანაგებო, გესმით. თქვენ ალბათ იცით... გესმით?!

— **კოტე ფოცხვერაშვილი.** ჩვენ არაფერი არ გვესმის.

ნიკო გვარაძე (კოტე ფოცხვერაშვილს)—ნამეტანი მაღლა გაქვს ყურები და ვერ მოაწევს შენამდე ეს ხმაური.

თავმჯდომარე—რა იცით კაცო, თქვენ გესმით?... იცით?..

პატარაია—რას ჩაგვაცივდი—არც ვიცი რამ და არც მინდა ვიცოდე, ისედაც იოლათ გავალ.

მომხსენებელი. ხელოვნების მუშაკნო! (თავისთვის: ნეტავი სუფლიორი მომცა ახლა!) ხელოვნების მუშაკნო! ჩვენი მუშაობა, რომელიც მოდის ვითარცა აღელვებული ოკეანეს ზხეფი და აპირებს ხელოვნების სიმაღლეების დაჭერას... (ავიწყდება)... გოსკინპრომი... რუსთაველის თეატრი... მუშათა თეატრი..: კინო-სურათებში არავის გამოვყავართ... ტიპაჟი უნდა ვეძიოთ ლამაზ ქალებშიო. ხმები დადის, თითქოს ლამაზ ქალებს ათამაშებენ ვისაც როგორ უნდა გოსკინპრომშიო... მე არავინ არაფერს მიმაკარა. ნეტაი მეც ვიყო იქინე მოწყობილი; ერთ ორ გოგონას გავხდიდი (ხმები: გაწყენს ყმაწვილო)... კინო არტისტკათ გავხდიდი მეთქი; სხვა არაფერი იფიქროთ... ნეტაი მომცა თვეში ათასი მანეთი, კაი ოთახი და ახალი პალტო, სინდის გეფიცებით... ჰოო, იმას ვამბობდი: მაგენს დაუჯინიათ ტიპაჟი, ტიპაჟიო.

თავმჯდომარე (გამოფხიზლდება)—რაო ტირაჟიო?! კაცო გესმით, ტირაჟი მომგებიანი სესხის წელს, გათამაშებულ იქნება მოსკოვის გუბერნიაში მიმდინარე წლის 30 თებერვლიდან, გესმით?!

(**შესტოვი** იცინის; **ვენაძე**—სტირის).

შურა დუდუჩავა.—ამხანაგებო, ეს არის საკითხიდან თემატიური გადახვევა, რაც ჩვენთვის, როგორ მარქსისტულათ მოაზროვნეთათვის იდეოლოგიურათ მიუღებელია. მე მინდა ერთი ოთხიოდე საათი ვილაპარაკო ფორმაზე და შინაარსზე. რა არის ფორმა... უკაცრავათ, ახლა გამახსენდა და თუ არ ვსთქვი, დამავიწყდება: აქ ლაპარაკობდენ ტიპაჟზე.

ხმა ადგილებიდან—ჩვენ ყველა ტიპები ვართ.

შურა.—ჰო, მარა ზოგმა აქ ტიპაჟი — ტირაჟათ გაიგონა. ეს სიტყვა ფორმაა, მაგრამ მასში იდეოლოგიურათ სხვა შინაარსია. ევიღოთ თუ გინდათ ჩვენი თეატრების რეპერტუარი. ქართულათ არავინ არა სწერს დრამებს.

ნოე ზომლეთელი.—მეიცათ... ააა! ხვალიდან შევუდგები დრამების წერას, მაგენი თუ კითხვაში ამივიდენ ეს ულაში...

აკაკი ვასაძე—კორპორაციის დავალებით მე მინდა აქ განვაცხადო, რომ თანამედროვე სათეატრო ძიებათა გზები, რომლებიც ერთ დროს თავს იყრიდენ პარნასის მთაზე, დღეს გაიყარნენ. ჩვენი კორპორაცია მთლიანი შეხვდა ასეთ მოვლენას და ძმური მიწოლით გაგვაქვს საქმე. მართალია ჩვენ წარმოდგენებზე აღარ დადის ძველებურათ ბევრი ხალხი, მაგრამ ვინც არ მოდის, ვაი მის პატრონს. მართალია მე ლაპარაკი გვარიანათ მეხერხება, მაგრამ ერთი აკაკი ხორავაც ნახეთ.—აკაკი-ჯან ეხლა, შენ სჭექე...

ხორავა (ბარიტონით)—რომელიც რომა აქ შეყრილი ხალხი ვართ...

მანდილოსანი—თავმჯდომარე, მეც მინდა. სიტყვა. ახლავე უნდა ვსთქვა, თორემ ვერ მოვითმენ!... სიტყვა! სიტყვა... სიტ.. (გული მისდის. დარბაზში ჩოჩქოლია. ყრილობა ფეხზე ადგომით პატივს სცემს განსვენებულ წესიერებას. ფარდა ეშვება და ხელოვნება სცენიდან გადის სალაროსაკენ).

დიტონ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნაცარ-ქექია

„მაკდონალდმა სურვილი გამოსთქვა, რომ—კარგი იქნებოდა დამქირავებელნი მუშებს მონაწილეობას მიაღებინებდენ წარმოების მმართველობაში". (დეპეშებიდან).

მაკდონალდი (ბუტბუტებს თავისთვის):
ჩო-და ასე, უერთმანეთოთ არ ვარგხართ თქვენ არც ერთი.
დამიჯერეთ, დამერწმუნეთ, მართალს ვამბობ, თუ მწამს ღმერთი.
კაპიტალისტები:
რას მიჰქარავს და რას ლაყბობს ეს უტვინო ძველი კრუხი?
აგი ღირსიც კი არ არის, რომ ჩვენ გავსცეთ მას პასუხი.

სამტრედია

ბიუროკრატიზმს ვეძებდი,
ვერ ვნახე დაკარგულიყო!
სადგურის უფროსს შევჩივლე:
აქ ხომ არ არის სულიკო?!
მან მორცხვად თავი დახარა,
(მის ტრფობით დადაგულიყო:
ველარ ვიცანი მცინარე,
მიხა მდივანი თუ იყო).
და მიპასუხა:—ჭაბუკო,
ჩემო უმცროსო ძმაო!
ნუ თუ არ იცი,—ის ჩემთან,
არის სულ წელი სამია?
ერთად ვცხოვრობდით ძმასავით,—
დღესაც ერთი გვაქვს ჭირია!
როგორც თევზს წყალი-მდინარე,
მე იგი ისე მჭირია.
უმისოდ ველარ ვიცოცხლებ,—
მოვკდები მისი დარდითა!
ახლა, ახალ წელს შევცქერი:
ლოცვით, კურთხევით, მადლითა".—
ესა სთქვა. პირი იბრუნა,
კაბინეტისკენ წავიდა.
ვიფიქრე: მიხა მდივანი
ვინ მოგვაშოროს თავიდან?!..

ჭაგნელი ბზიკი.

ნიმუში

— შევიდეთ შიგ; რისი გეშინია?! განა ლოდინი არ კმარა?!—უთხრა გიგომ თედოს და შეაღო კარები.

მათ შესვლაზე ყურადღება არავის მოუქცევია. სხვებიც ბევრი იყო მოსული ცნობის მისაღებად.

გიგო და თედო ათვალიერებდენ მოსამსახურეებს, თუ რომელ მათგანთან მიიტანეს ოთხი თვის უკან თხოვნა.

— აი, მან მიიღო მაშინ ჩვენი ქაღალდი! ძლივს-ღა იცნო თედომ რეგისტრატორი ქალი.

მიმართეთ მდივანს!—მოკლედ ჩაილაპარაკა რეგისტრატორმა ქალმა, რომელიც რედიკულის სარკეში იცქირებოდა და სახეზე ნაოჭებს ისწორებდა.

— მდივანი რომელ ოთახშია?—შეეკითხა თედო:

— აი იქ!—და ხელი კი არც ერთ ოთახისაკენ არ გაუშვერია.

— შე დალოცვილო, თუ სიკეთეს შვრები, ბარემ გარკვევით გვითხარი... სარკეში ცქერას მერმედაც მიესწრები; გვასწავლე ბარემ ქრისტიანულად.

— თქვენ რომ ტეტია იყოთ და არაფერი იცოდეთ, ყველაფერი მე უნდა გასწავლო?!—შემოუტია რეგისტრატორმა და მუშაობას შეუდგა.

— კიდევ კარგი, რომ ჩემი გაბრაზებით მუშაობას შეუდექით, თორემ კიდევ დიდხანს არ მოგაგონდებოდათ საქმე!—ჩაილაპარაკა თედომ და ის იყო გარედ გამოდიოდა, რომ შიკრიკმა უთხრა:

— წამოდით, მე გაჩვენებ მდივნის ოთახს.

— ჩვენი ქაღალდი თქვენთან ყოფილა!

— რის შესახებ?

— აი იმის შესახებ, რომ კულაკმა გვამუშავა და...

— აჰა, ვიცი, ვიცი, თქვენ ამ საქმის შესახებ დიდი ხანია დადიხართ. ნუ თუ ამდენხანს არ მოგვარდა ეს საქმე?.. თქვენი ქაღალდი ალბად საქმისმწარმოებელს ექნება და მას მიმართეთ.

— აკი ვიყავით იქა და გვითხრეს, რომ მდივანთან არისო!

— თქვენ იყავით რეგისტრატორთან მე კი საქმის მწარმოებელთან გზავნი...

— რა ვიცი, რა! ხან იქით გვგზავნი და ხან აქეთ, ხან ერთთან და ხან მეორესთან!—უკმაყოფილოთ ჩაილაპარაკა წამოსვლისას გიგომ.

— მაშ როგორ გგონიათ; თქვენი საქმის გარდა, სხვა საქმე ჩვენ არა გვაქვს... მოდი-და ასეთ ხალხში სოციალიზმის დამყარებას შეუდექი. ტყვილა ვიმტვრევთ თავს!—ნაღვლიანად გაიფიქრა მდივანმა, თავი ჩააქნია და ზარი დარეკა.

— მიხო, შენა ხარ? მადლობა ღმერთს,—იქნებ ეხლა გვეშველოს—გაუხარდათ თედოს და გიგოს, როცა საქმის მწარმოებელი მათი ახლობელ სოფლელი აღმოჩნდა.

— ჰო, თქვენი საქმე მახსოვს... დიდი ხანი არ არის, რაც გამგეს გადავეცი; ალბად მას ეცოდინება მისი ბედიღბალი. მიმართეთ გამგეს.

გამგე კაბინეტში იჯდა, როცა თედო და გიგო შევიდენ მასთან და კარების ახლოს გაჩერდენ. მართალია: სალამი მისცეს, მაგრამ გამგეს პასუხი არ გაუცია. არ გაუცია იმიტომ, რომ ქაღალდებს რეზოლიუციებს აწერდა და თითქოს ვერც კი შეამჩნია მათი სალამის მიცემა.

დიდხანს იდგენ გიგო და თედო უხმოდ და უცდიდენ, თუ როდის მოიცლიდა მათთვის გამგე. როცა შეატყვეს, რომ გამგე ყურადღების მიქცევას ჯერ კიდევ დიდხანს არ აპირებდა,—თედო შეეკითხა:

— უკაცრავად... შეიძლება?

— ?!!

— უკაცრავად, ჩვენ ამ ოთხი თვის უკან განცხადება შემოვიტანეთ და, თუ შეიძლება, პასუხი მოგვეცით.

— ?!!?!

— უკაცრავად! თუ შეიძლება, გვითხარით, როგორ არის ჩვენი განცხადების საქმე?

ამ დროს ტელეფონმა დარეკა.

— გისმენთ... დიაღ!.. აჰა, ქსენია ხარ? როგორ გრძნობ თავს წუხანდელის შემდეგ?.. თავი გტკივა?.. ეგ არაფერია. როდის მოხვედი სამსახურში? თორმეტ საათზე?.. ხა-ხა-ხა-ხა... მე ეხლა მოვედი... ამეღამ?.: რა მიდის ოპერაში?.. კარმენი? კარგი, აუცილებლად მოვალ... ჰოო, მაგეთები არ იყოს; ხომ იცი, იჭვიანი კაცი ვარ... რა გაცინებს?!. დიაღ! დიაღ! ხუთს მოვკლავ... მაგრად... ათასჯერ... რაო? განა ეს ბევრია? არც კი მეყოფა... ნუ თუ არ იცი ჩემი ტემპერამენტი?... არც იმდენი? აბა ვნახოთ, ოპერის შემდეგ... კი... აუცილებლად... ხა-ხა-ხა-ხა... მაგრად ტუჩებში ათი ათასჯერ... ნახვამდის...

ტელეფონის მილი ჩამოჰკიდა,—და, თითქოს ეხლა შეამჩნიაო, თედო და გიგო, ამათკენ შემობრუნდა.

— ჰო, თქვენ რა გინდათ?.. აჰა, მომაგონდა... ვიცი... მიმართეთ საქმეთა მმართველს; თქვენი ქაღალდი მას გადავუგზავნე...

— ვიყავით მასთან და თქვენთან გამოგვაგზავნა...

— ვისთან იყავით?

— აი იქ, ჩვენი მიხო რომ არის!

— ეჰხ! რა უვიცი ხალხი ხართ; თქვენი მიხო საქმის მწარმოებელია; მე კი საქმეთა მმართველთან გზავნი; წადით მასთან; აი იქ, მეორე ოთახშია...

— არ შეიძლება, ეხლა არ ღებულობს; დაიცადეთ!— უთხრა კარებთან მდგომმა შიკრიკმა...

ერთი საათის ცდის შემდეგ, თედო და გიგო შევიდენ საქმეთა მმართველთან, რომელმაც მაშინვე მიაძახა:

— თქვენი ქაღალდი რეგისტრატორს გავუგზავნე რეზოლიუციით; მიმართეთ მას და მიიღებთ საბოლოო პასუხს.

ალტაცებულნი გამოვარდნენ თედო და გიგო და გაიქცენ ისევ რეგისტრატორ ქალთან; მაგრამ რეგისტრატორ ქალს ქუდი უკვე დაეხურა და, თუმცაღა ხუთმეტი წუთი კიდევ უკლდა მუშაობის გათავებას, სახლში წასასვლელად ემზადებოდა.

— თუ შეიძლება... აი ეხლა გადმოუგზავნიათ თქვენთან ჩვენი ქაღალდი!—ვედრებით მიმართეს თედომ და გიგომ რეგისტრატორ ქალს.

— დღეს არაფერი არ შეიძლება! მუშაობა უკვე გათავდა, ხვალ მოდით!

— კი, მაგრამ ჩვენ სოფლიდან ვართ ჩამოსულნი და...

— მით უკეთესი! ქალაქში გაიარ-გამოიართ და ქალაქს გაეცნობით... ხვალ მოდით.

ზორბა.

Вне Грузии 28 коп.

ნიშნობაში თავი დავაპატიჟებინე ერთ ჩემს ნაცნობს, —ადგილების სივიწროვეაო.—გადმომიკრა სიტყვა, მაგრამ მე ეს ხუმრობად ჩამოვართვი.

დიდი მზადება მქონდა. უზმოდ გავატარე მთელი დღე. ვამბობდი: ხარჯი რაღად გავსწიო!...

იმდენი ვჭამო, რომ მთელი კვირის განმავლობაში აღარაფერი მომინდეს...

ხელში მეჭირა იატაკის სარეცხი ჩოთქი და გულმოდგინედ ვსწმენდდი ჩემს „პარადნი კოსტიუმს“, რომელიც მისი არსებობის ხუთი წლის თავზე ხუთ ადგილას არის დაკერებული. ერთი სიტყვით, რაღა ბევრი გავაგრძელო, გამოვეწყვე „უკანასკნელ მოდაზე“ (სწორედ რომ უკანასკნელს).

საღამოს 7 თუ 8 საათი იქნებოდა, რომ გამოვედი ქუჩაში და გავემართე იქითკენ, სადაც მე არავინ მიცდიდა, მაგრამ მე მიხაროდა. გზაში ყოველთვის თვალწინ მედგა გაშლილი სუფრა, რომელიც მზის მაჩვენებელ ვარსკვლავივით წინ მიძღოდა. ვზომავდი სუფრის რომელ კუთხესთან დავმჯდარიყავი, რომ კარგი ნაჭრები არ ამცდენოდა. ამ ფიქრებში ვიყავი გართული რომ გაისმა ხმა: **პაპიროსსს!...**

ჰე, ჯანი გავარდეს. ერთხელ მაინც ვიყიდი პაპიროსს. ყოველთვის სხვისას ვეწევი.. სათაკილოც არის, ნიშნობაში სხვას ვეხვეწო:—შენი ჭირიმე, შენ გენაცვალე, ერთი პაპიროზი. ერთი კიდევ... ერთი კიდევ.. იქნებ ვინმემ არ მომითმინოს და შეურაცყოფა მომაყენოს?!. თანაც იქ, ქალიშვილებთან რომ საეშხოდ გაუხსნელ კოლოფს ამოვიღებ, გავხსნი და გავაბოლებ... ამას რაღა შეედრება...

ამოვყარე ჯიბიდან რაც ფული მქონდა, დავთვალე; სწორედ 27 კაპეიკია, არც მეტი არც ნაკლები.

— მომეცით „სავეტსკი“,—რიხიანად ვუთხარი მეპაპიროსეს და ხელში ჩაუჩხრიალე შავი ფულები. იმ ულმერთომ მაშინვე, ხელისშეხებისთანავე შეატყო, რომ აკლდა.

— ამხანაგო, ერთი კაპეიკი გვიბოძეთ.

— რისი კაპეიკი?

— რისი და სპილენძის, თუ გინდათ, ბრინჯაოსი. ავიღე ხელში კოლოფი და დავაკვირდი... ვკითხულობ: „25 ცალი—ფასი 27 კ., ვნე გრუზიი 28 კ.“ ქეზი მოვიბი და შევუტიე:

— თქვენ, ამხანაგო, ალბად კითხვა იცით: აქ სწერია 25 ცალი—27 კაპეიკი.

— თუ კაცი ხარ, ფასს ნუ მასწავლი, წითელი ასოებით რომ ფასია დაწერილი, აი ის არის კანონიერი.

— შენ იქნებ რუსული თვითონ არ გესმის, წითელი ასოებით სწერია: ვნე გრუზიი 28 კ., ანუ ქართულად, რომ გადავთარგმნოდ „საქართველოს გარედ ღირს 28 კაპეიკი. მე შენ გეკითხები:—ვარ თუ არა მე საქართველოში?

— სადაც გინდა იქ იყავი, ყველა ასე ყიდის ასე ყიდულობს, თუ გინდა იყიდე,—თუ არა და, არავინ გაძალებს.

— ამ დროს პაპიროსის ყუთს მოადგა ერთი ფრიად მორთულ-მოკაზმული „რაინდი“. თვითონ თუ არა, მისი პორტფელი დიდი პასუხისმგებლობით გამოიყურებოდა. მან „ვაჟნად“ დაუყარა მეპაპიროსეს 28 კაპეიკი, აიღო „სოვეტსკი“ და ისევ „ვაჟნად“ გასწია. ერთი სიტყვით, დამისხა ცეცხლზე ნავთი.

— ეხლა ხომ გაიგე ფასი? აგერ კი იყიდა პატიოსანმა კაცმა, მაგრამ ლაპარაკით არ აულია ყველაფერი. შე კაცო პირველად ხომ არ ყიდულობ? (ეს კი იყო მართალი, მაგრამ როდი შევიფერე).

რომ დავინახე არაფერი გადის,გადმოვაბრუნე კოლოფი, წაუკითხე: „პროდაჟა პო ცენე ვიშე ობოზნაჩენნოი კარაეტსია პო ზაკონუ“ და ავმეტყველდი მჭერმეტყველურად (ვიფიქრე უცხო სიტყვებით იქნებ შევაშინო მეთქი):

— თქვენისთანა ელემენტები მართლაც სამაგალითოდ უნდა დაისაჯონ. თქვენ უთხრით ძირს რევოლიუციონურ კანონიერებას, ინდუსტრიალიზაციას, ტრაქტორიზაციას, სოციალიზაციას, მუნიციპალიზაციას, ცივილიზაციას,— კიდევ მინდოდა ერთი „ზაცია“ მეთქვა, მაგრამ მეპაპიროსემ შემაწყვეტინა:

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თავის ქება კიტრად,--კიტრი კაპიკად

— შენი წერილი წავიკითხე ჟურნალში; არა უშავს რა,—მაგრამ თავს ძალიან იქებ.
— ეს იმიტომ, რომ სხვა არავინ მაქებს.

ს უ ფ ს ა

თუ გინდათ ნახოთ: კრივი,
აყალ-მაყალი, ჩხუბი,—
მოდით და ინახულეთ
ჩვენი მუშათა კლუბი.
ყველა იქ იყრის თავსა,
არ გვყოფნის დასაჯდომი.
საშას და პარმენს შორის
არის აქ ხშირად ომი.
ერთმანეთს ეჯიბრება:
ნარდი, ბაქარა, ხლუსტი.
პარმენი გაგვიკოტრდა,
გამდიდრდა საშა სუსტი.
ნარდის თამაშში საშას
პარმენი წაეჩხუბა;
პირველს დაეხა პალტო,
და მეორეს კი შუბა.
ტარტაროზ ისევ შენ თუ
კლუბს მოაშორებთ ამათ,—
და შენს პატივის-ცემას
გადვიხდით ჩვენ ერთს სამად.

სუფსიელი ბიჭი.

თ ე ლ ა ვ ი

ამბები გასაოცარნი
ხდება თელავის მხარეში;
ბევრს ნახავთ გულით საცინარს
ჩვენს „ერთგულ" თავმჯდომარეში.
ავტო აქვს სამსახურისთვის
საკუთარს ბრძანებლობაში;
მეტად მშვენივრად იყენებს
ხშირ-ხშირად ნადირობაში.
ჩაისხამს შიგ ძმა-ბიჭებსა
დაკაზმულ ხანჯალ-თოფითა
და გაუტევებ ტყისაკენ
მანქანას მეცხრე ხოდითა.
თოფი ჰქუხს, ავტო მიფრინავს,
ისმის ზათქი და ბრიალი,
გაქელეს ნახნავ-ნათესი,
გახადეს ოხერ-ტიალი.
მაგრამ უმტყუნა ავტომა,
ვერ შესძლო ტყე-ღრეს ყიალი,
გაფიცვა გამოაცხადა,
შესწყვიტა ბორბალთ ტრიალი.
თბილისის სახელოსნოში
ამჟამად „აპაჩინკებენ"
მის სახარჯო ფულს თელავში
გლეხთა კისრიდან იღებენ.

ბურდივან.

— კარგი ერთი, შეაჩერე „ტროიკა" და! რა გითხრა იცი?!—რევოლიუციონური ყველაფერი მიყვარს და ამიტომაც წითელ ფერს ვსცემ პატივს, მე მჯერა, რომ შავი კონტრ-რევოლიუციაა, წითელი კი რევოლიუცია, წითლად ჩემს კოლოფს აწერია 28 კაპეიკი, მეც რევოლიუციას ვერ ულალატებ,—ჩაიცინა მეპაპიროსემ.

— შენ ვის იღებ სასაცილოდ,—შევუტიე და ეხლა „იზმებით" დავუწყე ლაპარაკი:

— ეს არის შოვინიზმი, ბიუროკრატიზმი, კონტრ-რევოლიუციონიზმი, პროტექციონიზმი...

—ერთ კაპეიკს გაჩუქებ და თავი დამანებე.

— ვის უნდა შენი კაპეიკი, იქნებ ფიქრობ, რომ მე კაპეიკი არ მაქვს? საქმე პრინციპშია, მე კანონიერება მალაპარაკებს, პრინციპიალურად მეტს არ მოგცემ.

— კარგი, კარგი კაცო, მუშტრები ნუ დამიფრთხე, წაიღე...

დამავიწყდა ყოველგვარი კანონიერება ყოველგვარი „იზმი" და „ზაცია", დავატანე კოლოფს ხელი და შურდულივით გავექანე,—ვაი თუ ჩემს მისვლამდი ნიშნობა შესჭამეს-თქო.

ხეგეირ-ბენ-შეიხ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ევროპიული მასკარადი
სინამდვილეში

ნიღაბ-ქვეშ

ალმასკომის 1-ლი სტამბა კამოს ქუჩი ქ. 68